

2014-08-27

Reviderad 2014-09-08

M 2014-29

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Älta 10:1, Storkällans väg, Älta

Föreläggande med anledning av anmälan enligt miljöbalken om utfyllnad

Förslag till beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden (MSN) förelägger NCC Roads AB med (org.nr. borttaget) att vidta skyddsåtgärder, begränsa verksamheten, utföra undersökningar samt redovisa uppgifter enligt följande villkor:

1. Verksamheten ska bedrivas enligt anmälan som inkom 21 juli 2014 och vad som i övrigt framgår i detta beslut.

Buller och dammbekämpning

2. Bullrande verksamhet får bara ske helgfria måndagar-fredagar 07.00-18.00.
3. Bullrande verksamhet får inte ske under vecka 27 till 32.
4. Bolaget ska ha beredskap för att vid klagomål snabbt kunna göra en bullermätning vid närliggande bostäder. Beroende på ljudnivå ska NCC Roads AB vidta ytterligare skyddsåtgärder, så att riktvärdena innehålls. Naturvårdsverkets riktvärden för buller från industrier ska inte överskridas.
5. Boende i närliggande hus inom 200 m ska informeras innan verksamheten påbörjas.
6. Det ska finnas tillgång till vatten, som vid behov ska sprutas på upplag och körvägar mm för att hindra damning.
7. Endast massor som ska användas för utfyllnad inom exploateringsprojekt i området får hanteras på platsen.

Mottagningskontroll – masshantering

8. Innan mottagning av massor påbörjas ska ett kontrollprogram upprättas för mottagningskontroll anpassat för Ältadalen.

9. För att förhindra otillåten tippning ska området vara inhägnat med staket eller på annat sätt avspärrat. Bom vid infarten ska vara låst när personal för mottagningskontroll inte är på plats.
10. Massor får tas emot enbart mellan kl 7:00 och 18:00 när personal ansvarig för mottagningskontroll finns närvarande.
11. Massor som saknar dokumentation om ursprung får ej tas emot.
12. Massor som har använts i någon form av verksamhet får endast tas emot om dokumenterad provtagning visar att nivåer för mindre än ringa risk uppfylls enligt Handbok 2010:1 Återvinning av avfall i anläggningsändamål
13. Betong får ej tas emot om det finns risk att den innehåller PCB eller annan förorening, annat rivningsavfall eller utstickande armeringsjärn. Blågrå lättbetong får ej tas emot.

Grundvatten

14. Provtagning ska utföras enligt kontrollprogrammet för grundvatten kompletterat med provpunkt i Fnyskdiket och Sandakällan .

Markföroreningar

15. Utfyllnad får inte ske så att efterbehandlingsåtgärder som tidigare anmälts förhindras.

Kemikaliehantering

16. Kemiska produkter och farligt avfall ska lagras invallat under tak på tät hårdgjord yta så att utsläpp inte kan ske till mark eller grundvatten.
17. Handlingsplan ska innan verksamheten startar tas fram för oförutsedda utsläpp och sanering. Handlingsplanen ska redovisas för miljöenheten innan verksamheten startar.

Egenkontroll och sammanställningar

18. Dokumentation från mottagningskontroll och egenkontroll ska sammanställas och bevaras i minst 10 år.
19. Sammanställning av dokumentation samt information om hur stor mängd av de olika avfallsslagen som tagits emot ska skickas in till Miljöenheten, Nacka kommun senast den 31 mars varje år. Miljöenheten ska även informeras löpande om eventuella oförutsedda händelser, utsläpp och förändringar i kontrollprogrammet.

Övrigt

20. Verksamheten kan komma att förbjudas om verksamhetsutövaren trots vidtagna skyddsåtgärder inte kan visa att riktvärden klaras eller om andra olägenheter uppkommer.

Information

- Detta beslut kan ändras om det från hälso- eller miljösynpunkt kan anses motiverat.
- Ändring av verksamheten som kan ha betydelse från störningssynpunkt ska enligt 11 § Miljöprövningsförfordning (2013:251) anmälas till tillsynsmyndigheten.

Lagstöd

Beslutet är taget med stöd av miljöbalken 26 kap 9, 19, 21, 22 § och 2 kap 1, 2, 3 och 7§.

Sammanfattning

NCC Roads AB, nedan kallat NCC, avser att fortsätta utfyllnaden i Ältadalen som påbörjades år 2000. NCC har lämnats in en anmälan enligt 14 § Miljöprövningsförordning (2013:251) och verksamhetskod 90.140 om användning av avfall för anläggningsändamål på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvattnen, om föroreningsrisken är ringa. Utfyllnaden planeras ske med sprängsten, betong och schaktmassor som är avfall. Den framtida användningen av området och miljöhänsyn ställer höga krav på kontroll av att massor som förs till området är tillräckligt rena. Bullerstörningar för omgivningen begränsas så att gällande riktvärden vid bostäder klaras. I de naturområden som riktvärden för buller överskrids sker det under en begränsad period. Utfyllnaden av Ältadalen bedöms kunna utföras enligt inlämnad anmälan. Miljöenheten föreslår nämnden att förelägga NCC att vidta skyddsåtgärder, samt begränsa verksamheten, utföra undersökningar och redovisa uppgifter.

Ärendet

Bakgrund

NCC har lämnat in en anmälan enligt miljöbalken om utfyllnad av Älta grustäkt inom fastigheten Älta 10:1, norr om Storkällans väg. I väster och nordväst gränsar området mot bostadsområden. I nordost ligger andra delen av gamla Älta grustag. I öst finns friluftsområdet Erstavik och Storkällans kyrkogård.

NCC har sedan år 2000 bedrivit verksamhet med utfyllnad av området. Området fylls ut till en nivå där byggnation kan starta. Planering pågår för byggande av småhus, äldreboende och skola.

Vid miljötekniska undersökningar av utfyllnadsmassor som tidigare förts till platsen upptäcktes att massor med förhöjda halter av vissa föroreningar förekom. Införsel av massor upphörde därför hösten 2012. Under våren 2014 anmälde NCC planerade efterbehandlingsåtgärder och förelades 23 juni 2014, § 417, att genomföra dessa. NCC ska genomföra åtgärder för att avhjälpa föroreningsskadan och säkerställa tryggt boende i området.

Under 2014 har sprängstensmassor från exploateringsområden som Tollare transporterats till området. Denna verksamhet kräver ingen anmälan eftersom sprängsten anses utgöra mindre än ringa risk för förorening av grundvattnen.

Anmälan om utfyllnad

NCC har lämnats in en anmälan enligt 14 § Miljöprövningsförordning (2013:251) och verksamhetskod 90.140. Den anmälda verksamheten gäller användning för

anläggningsändamål av avfall på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, om föroreningsrisken är ringa.

Verksamhetens omfattning

Utfyllnaden ska göras med 115 000 m³ utfyllnadsmassor för att nå upp till en nivå 1 meter under färdig markyta, den sk. terrassbotten. Området som ska fyllas upp omfattar c:a 10 ha. Verksamheten omfattar intippning, utjämning och vältning.

Mottagning av fyllnadsmassor

I området kommer endast tas emot utfyllnadsmassor som uppfyller kriterierna för känslig markanvändning (KM) enligt Riktvärden för förorenad mark, Naturvårdsverkets rapport 5976, 2009. Massor som ska tas emot är schaktmassor, jungfruliga överskottsmassor, bergmassor och betongmassor.

Mottagningsprocess och rutiner för mottagning av fyllnadsmassor

Schaktmassor ska godkännas av NCC i förväg innan de levereras till området.

Införselblankett och annan dokumentation ska lämnas till platschefen inför varje leverans.

Alla massor ska kontrolleras på ursprungsplatsen genom provtagning och analys av metaller inklusive kvicksilver, alifatiska och aromatiska kolväten, PAH 16 (cancerogena polyaromatiska kolväten) och BTEX (bensen, toluen, etylbensen och xylen). Dessa analyser är ett minimikrav som NCC uppger. Även andra analyser kan bli aktuella.

Endast jungfruliga överskottsmassor där ingen mänsklig potentiellt förorenande verksamhet bedrivits för köras in utan provtagning. Om massorna kan innehålla naturligt förhöjda halter av t ex sulfid ska det undersökas genom provtagning.

Bergkross körs in utan provtagning.

Betong ska godkännas innan leverans och kontrolleras sedan okulärt. Betong med utstickande armeringsjärn, annat rivningsavfall, oljeförorenad betong, eller blågrå lättbetong tas inte emot.

Stickprov för kontroll av inkommande schaktmassor ska göras minst per 1000 m³. Kontroll görs med fältinstrument (XRF och PID) som ger utslag för höga halter av metaller respektive flyktiga kolväten.

NNC:s personal på platsen kontrollerar alla lass okulärt och anvisar plats för tippning. Området är omgärdat av vallar och dike och endast tillgänglig via en bom. Bommen ska hållas låst utanför arbetstid och när personal inte finns på plats.

NCC har tagit fram en handbok som bla innehåller rutiner för nödlägesberedskapsplan, mottagning och hantering av massor, rutiner för mätning med fältinstrument och provtagning.

Kontroll av grundvatten och recipientvatten

Ett kontrollprogram finns för grundvatten. Kontrollprogrammet reviderades 2013 och kommer att fortsätta gälla under utfyllnadstiden. En provpunkt i recipienten Fnyskdiket, nedströms Storkällan läggs till. Syftet är att bevaka verksamhetens påverkan på grundvattnet och recipientvattnets kvalitet i området. Grundvattennivåer kommer också att avläsas.

Buller

Verksamhet kommer att bedrivas mellan kl 7.00-18.00. Transporterna till området ska ske från Tyresövägen via Grustagsvägen söder om området.

NCC har tagit fram bullerberäkningar för buller från verksamheten på området och transporterna till området. Beräkningarna visar att gällande riktvärden klaras vid bostäder. Relativt små ytor utanför verksamhetsområdet exponeras för nivåer över riktvärdet 50 dBA. Det tidvis bullerexponerade området ligger mellan Ältadalen och Erstaviks friluftsområde. Det finns banor för flygning med modellplan i området. Modellflygklubben som förvaltar flygfälten och har verksamhet där kommer inte att störas då deras aktiviteter sker på veckosluten.

Det finns bostäder som ligger ca 70 meter från Grustagsvägen inom Tyresö kommun.

Påverkan på vatten

Grundvattnet har kontrollerats genom provtagning. Grundvattnets kvalitet och kvantitet har bara påverkats marginellt hittills. Massor som förts till området har liten lakbarhet. Tanken är att nederbörd även i fortsättningen ska infiltreras i området. Utströmningsområden är vid Storkällan som avrinner till Fnyskdiket. Prov tagna i Storkällan har tidigare visat på höga kvävehalter. Storkällan ingår i Tyresåns avrinningsområde. Vattenmyndigheten klassar Tyresån som en vattenförekomst som ej uppnår god kemisk status och har dålig ekologisk status. Försämring av vattenstatus får inte ske.

Spridning av kväve från bergmassor

NCC har beräknat att mellan 350 och 700 kg tillgängligt kväve kan tillföras till området med bergmassor under utfyllnadstiden. Orsaken är att sprängmedel innehåller kväve. Det kan jämföras med att det atmosfäriska nedfallet av kväve över samma område är c:a 150 kg kväve per år.

Damning

Vid behov används vattenspridning för att binda damm.

Utsläpp till luft

Arbetsmaskiner inom området ger vissa utsläpp till luft men dessa bedöms inte vara av stor betydelse.

Användning av råvaror, kemikalier och energi

Petroleumprodukter och kemikalier som används i verksamheten samt farligt avfall som uppstår ska förvaras så att spill eller läckage inte kan nå mark, vatten eller grundvatten.

Beredskap finns för att begränsa skador från eventuella haverier. Vid oljespill vidtas omedelbart åtgärder för att förhindra vidare spridning. Rutiner vid behov av sanering behöver utvecklas. Vid haveri eller driftstörning av betydelse ska tillsynsmyndigheten omedelbart informeras.

Egenkontroll

NCC kommer fortlöpande planera och kontrollera verksamheten för att förebygga olägenheter för människors hälsa och miljö.

Barnperspektiv

Den framtida användningen av området och miljöhänsyn ställer höga krav på kontroll av att massor som förs till området är tillräckligt rena. Föroreningar kan annars spridas till vattendrag nedströms eller till byggnader som byggs ovanpå utfyllnaden. Buller och damning till befintlig bebyggelse ska begränsas så att inte olägenheter för barn uppstår.

Ekonomiska konsekvenser

Föreläggandet bedöms inte medföra några betydande merkostnader för företaget i förhållande till vad som angetts i anmälan. Krav på att spara dokumentation, redovisa dokumentation, utreda risk för PCB samt ta fram platsanpassad manual för bedömning av massor innebär begränsade kostnader. Om förorenade massor tas emot innebär det merkostnader för efterbehandling i ett senare skede. Eventuella merkostnader är inte oskäligen i förhållande till nyttan för miljö och hälsa.

Bedömning

Utfyllnaden av Ältadalen bedöms kunna utföras enligt inlämnad anmälan.

Området ska bebyggas med bostäder med markkontakt och med skola. Belastning med föroreningar nedströms i avrinningsområdet kan inte godtas. Provtagningen bör kompletteras med prov i Storkällan eftersom Fnyskdiket ligger längre från utfyllnadsområdet.

Verksamheten kommer att bedrivas under många år för att området senare ska bebyggas. Det är viktigt för framtiden bevara vad som dokumenterats genom egenkontrollen. Att spara dokument i 3 år är inte tillräckligt. Dokument ska sparas i 10 år

Den framtida användningen av området och miljöhänsyn ställer höga krav på kontroll av att massor som förs till området är tillräckligt rena. För att kvalitetssäkra mottagningskontrollen måste dokument och rutiner anpassade till Ältadalen finnas på plats som stöd för platschefen som ska godkänna inkommande massor. Risk för PCB-förorenad betong måste t ex beaktas.

Bullerstörningar för omgivningen ska begränsas till gällande riktvärden vid bostäder. I de naturområden som riktvärden för buller överskrids sker det under en begränsad period.

Utsläpp till vatten av kväve från sprängsten bedöms visserligen ge ett årligt tillskott men detta överskrider inte det nedfall som sker idag.

Bilagor

1. Anmälan, 18 juli 2014
2. Situationsplan över fastigheten, 18 juli 2014
3. Beskrivning – Anmälan utfylld av Ältadalen, 18 juli 2014
4. Fastighet Älta 10:1 mfl, Nacka kommun. Princip höjdsättning med möjlig juni 2014
5. Anmälan om införsel av överskottsmassor
6. Karta över provtagningspunkter i Ältadalen, 8 juli 2014
7. PM 1 Ältadalen – buller från utfyllnadsarbeten, 2 juni 2014
8. PM Grundvatten, Tyréns, 2014
9. Komplettering av anmälan om utfyllnad av Älta grustäkt, 18 juli 2014

Eva Dahlbäck
miljö- och hälsoskyddsinspektör
Miljöenheten